

25 GODINA POLEMOSA

Pokretanje *Polemosa*, časopisa za *interdisciplinarna istraživanja rata i mira* 1998. godine, tri godine po završetku Domovinskog rata u Hrvatskoj, bio je entuzijastičan, logičan te, kao što se vrlo brzo pokazalo, opravdan korak. Različiti aspekti sigurnosnih studija i strateških studija, uključujući studije rata, mira i uloge oružanih snaga u suvremenim društvima, postali su važni predmeti istraživanja stručnjaka raznolikih disciplinarnih provenijencija u Hrvatskoj, a doprinose tomu davali su i inozemni stručnjaci.

Godine predanog rada ranijih uredništava, napose dvaju glavnih urednika, rezultirale su time da ove, 2023. godine, *Polemos* bilježi četvrt stoljeća izlaženja. Ranija uredništva ostavila su iza sebe ukupno 25 svezaka, odnosno 50 uspješno priređenih i objavljenih brojeva časopisa.

Kako i priliči, važnije obljetnice dobar su trenutak za svojevrsne rekapitulacije i zahvale, ali i promjene koje zahtijeva (znanstveni) duh vremena s ciljem održavanja kontinuiteta, što nije nimalo lak zadatak. Osim težine zadaće, postoji i teret odgovornosti prema pokretaču i prvom glavnom uredniku, profesoru u miru, Ozrenu Žunecu. Njegov je desetogodišnji rad predano nastavio profesor Mirko Bilandžić koji je obnašao dužnost glavnog urednika narednih petnaest godina.

Časopis je pokrenut u suizdavaštvu Hrvatskog sociološkog društva i *Udruge hrvatskih veterana Domovinskog rata* (UHVDR), a već u drugom broju prve godine izlaska, dakle 1998., umjesto UHVDR suizdavač je postala *Naklada Jesenski i Turk*, koja je to i danas.

Pokretanje časopisa nije isključivo podrazumijevalo otvaranje prostora za stručnjake specijalizirane u ranije navedenim područjima s ciljem dijeljenja i razmjenjivanjima znanja, nego je također značilo uspostavljanje znanstvene (pod)discipline vojske i rata sa snažnim sociološkim fokusom.

Nije naodmet spomenuti da tematika, koju je tada „prisvojio“ *Polemos* kao znanstveni časopis, ranije nije mogla biti promišljena i raspravljana izvan okvira, uopćeno gledano, politike i mitologije (bivše) države. U skladu s tim, *Polemos* je ujedno bio i kotačić u procesu demokratizacije.

Na obilježavanju dvadesete godišnjice izlaska časopisa 2018. godine, spomenute su brojne teškoće koje su postojale u povijesti izlaska časopisa, ali i brojne pozitivne činjenice koje su bile presudne za njegovo neprekidno izlaženje. U uvjetima prilično ograničenih proračunskih izdvajanja za društvene znanosti u Hrvatskoj, kao i brojnih drugih otegotnih okolnosti, ova činjenica za sebe predstavlja nezanemariv uspjeh.

Danas, bez formalnog obilježavanja četvrt stoljeća izlaženja *Polemosa*, potrebno je istaknuti kako je za uspjeh kontinuiranog izlaženja i prepoznatosti u akademskoj, pa i u široj javnosti, isprva zasigurno bio ključan dobro osmišljen koncept časopisa, a potom i entuzijizam glavnih urednika. To su činjenice koje obvezuju i stavljaju nemalu odgovornost na novo uredništvo, koje je dužnost preuzelo u svibnju 2023. godine.

Preuzimanje uredničkog posla ima neke poveznice sa štafetnim utrkama. Cilj utrke u ovom je slučaju dobro trčati i ne ispustiti štafetu, odnosno zadržati kontinuitet izlaska i ranije postavljene standarde, istovremeno se prilagođavajući novom vremenu, novim uzusima koji legitimiraju znanstvene časopise te raditi na uspostavi novih, još viših standarda kvalitete znanstvenog rada.

U tom se smislu novo uredništvo nalazi pred vrlo izazovnim vremena i visoko postavljenim ciljevima. Kako bi te ciljeve pravovremeno ostvarili, *Polemos* je već s brojem 50 prešao na *online first* format objave priloga, što je u novije vrijeme ustaljena praksa mnogih znanstvenih časopisa. Nadalje, zaključno s brojem 51, odnosno drugim brojem za 2022. godinu, *Polemos* prestaje biti dvobroj te je ovaj, 52. broj, ujedno i njegov prvi jednogodišnjak. Nova kategorizacija znanstvenih radova, uvođenje novih rubrika, te uključivanje u rad uredništva mladih znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva, trebalo bi doprinijeti još većoj dinamici i prepoznatljivosti *Polemosa*.

Očekujemo da će se usložnjena sigurnosna slika svijeta zrcaliti u narednim brojevima časopisa te da će domaća i međunarodna znanstvena javnost kroz *Polemos* predstavljati najnovije spoznaje o miru, ratovima, (ne)sigurnosti i srodnim temama sagledavanim iz rakursa različitih znanosti i disciplinarnih perspektiva. Također, otvorenost *Polemosa* spram različitih autorskih pogleda kao i prihvaćanje polemika u okvirima znanstvenog (akademskog) diskursa, ostat će politika i novog uredništva.

Dosadašnji urednici i uredništva, autori i suradnici, zaslužuju sve zahvale, i nadamo se da će mnogi od njih, zajedno s novim akterima, krojiti budućnost *Polemosa*, istovremeno ispisujući nove stranice njegove povijesti.

Danijela Lucić, glavna urednica